

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint. 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2.43 din 03.01. 2017

La nr.29-01-9568 din 20.12.2017

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 2 file.*

Director

Bogdan ZUMBREANU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/4674 din 03.01.2018

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Cancelaria de Stat, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate,
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți

*interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta au regăsesc publicate pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat, cu respectarea cerințelor de accesibilitate inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor.

În compartimentul „Transparență” autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie.

În consecință, constatăm omiterea unei etape esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor, statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Cu toate acestea, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina oficială web indicată supra precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul este elaborat în vederea *„raționalizării structurii administrației publice centrale, bazată pe prioritățile de dezvoltare social-economică și angajamentele asumate în demersul de integrare europeană."*

Potrivit autorului: *„Prin intermediul proiectului se dispune abrogarea anumitor norme care, la momentul actual sunt improprie domeniului turismului, reieșind din faptul că, conform amendamentelor la cadrul legal, aceste au fost conferite altor autorități."*

Analizând prevederile proiectului se constată că autorul operează cu modificări și completări la Legea nr.352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, astfel încât, se impune o optimizare procedurală în domeniul activității turistice.

Așadar, se constată că, prevederile proiectului corespund scopului declarat de autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele statului în ceea ce ține de elaborarea, promovarea, aplicarea și monitorizarea politicilor în domeniul turismului.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative

sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

În nota informativă a proiectului, autorul evidențiază o serie de elemente noi care argumentează viabil necesitatea promovării proiectului, fiind astfel respectate condițiile impuse de art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]
- e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]
- g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;
- h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la activitatea Ministerului Economiei și Infrastructurii pe domeniul elaborării politicilor în domeniul turismului și activitatea Agenției Servicii Publice care va primi următoarele funcții: înregistrarea rutelor turistice, evidența și monitorizarea patrimoniului turistic, efectuarea clasificării structurilor de primire turistică.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

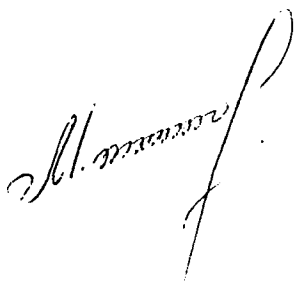
Proiectul este elaborat de către Cancelaria de Stat cu respectarea în mare parte a rigurilor de transparență decizională și promovează interesele statului în domeniul elaborării, promovării, aplicării și monitorizării politicilor în domeniul turismului.

Promovarea proiectului urmărește scopul raționalizării structurii administrației publice centrale bazată pe prioritățile de dezvoltare social-economică și angajamentele asumate în domeniul integrării europene.

Prin intermediul proiectului se dispune abrogarea anumitor norme care, la momentul actual sunt improprii domeniului turismului, reieșind din faptul că, conform amendamentelor la cadrul legal, competențele stabilite de acestea au fost conferite altor autorități.

În proiect nu au fost identificați factori de corupție și riscuri de corupție.

03.01.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vera MACOVEI, Inspector

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor autorităților publice interesate la proiectul Legii pentru modificarea Legii cu privire la organizarea activității turistice în Republica Moldova și proiectul hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova privind abrogarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1967-III din 30 iulie 2004”

Nr. Ord.	Autoritatea/ instituția interesată	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	<p>La proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova nr.1967-III din 30 iunie 2004” – lipsa de obiecții.</p> <p>La proiectul legii- la art. 14, alin. (1), pentru asigurarea unei exprimări corecte, conținutul lit. h) „să pună la dispoziția turiștilor informații complete și obiective privind țara de aflare temporară: legislația acesteia, obiceiurile și tradițiile locale și alte particularități, a căror cunoaștere este necesară pentru cultivarea respectului față de culturile naționale” trebuie reformulat astfel: „să furnizeze turiștilor informații corecte, complete, și clare privind țara de aflare temporară: legislația acesteia, obiceiurile, valorile și tradițiile, precum și alte particularități;”.</p> <p>Obiecție valabilă și pentru art. 19, lit. i), unde propunem ca textul normei să fie modificat după cum urmează: la informații corecte, complete, și clare privind țara de aflare temporară: legislația acesteia, obiceiurile, valorile și tradițiile, precum și alte particularități;”.</p> <p>La art. 24, lit. d), pentru asigurarea unei reglementări complete, cuvintele „autohtone și străine” recomandăm să fie excluse.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Conform Legii nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, investițiile sunt</p>

		<p>Obiecție valabilă și pentru art. 27, pct. (1).</p> <p>Art. 35 „Avizarea construcțiilor în zonă” se completează cu un punct nou, pct. (1)¹, care va avea următorul cuprins: „Avizarea pentru construcția ce urmează a fi edificată pe terenul unui monument istoric sau în zona lui de protecție, are loc în baza prevederilor legislației în domeniul protejării patrimoniului cultural.”</p> <p>Totodată, având în vedere faptul că Guvernul, în contextul restructurării administrației publice centrale de specialitate, a aprobat, prin HG nr.594 din 27.07.2017, modificări la denumirile unor ministere, propunem la art. 38, alin. (2) redactarea sintagmei „Ministerul Educației și Tineretului” în conformitate cu prevederile HG menționate.</p>	<p>clasificate în investiții autohtone și străine, în raport cu care sunt aplicate proceduri diverse.</p> <p>Nu se acceptă. Normele propuse a fi incluse se regăsesc deja în cadrul legal ce reglementează domeniul protejării patrimoniului cultural, nefiind necesară reproducerea acestor în textul legii amendate (a se vedea Legea nr.218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic).</p> <p>Se acceptă. Însă remarcăm, că prin intermediul proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, elaborat de CIR, se operează modificări în tot cadrul legal, prin prisma amendării denumirilor ministerelor, în contextul restructurării administrației publice centrale.</p>
2	Ministerul Finanțelor	Lipsă de obiecții.	
3	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Lipsă de obiecții.	
4	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Lipsă de obiecții.	
5.	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Lipsă de obiecții.	
6.	Ministerul	Cu titlul general	

<p>Economiei și Infrastructurii</p>	<p>Modificările înaintate, prin care se transmite gestionarea unui domeniu vast și important pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova - <i>organizarea și desfășurarea activității turistice (valorificare și dezvoltare a patrimoniului turistic; asistență metodologică și informațională în domeniul turismului, participarea la crearea și gestionarea zonelor turistice; coordonarea și monitorizarea activității rezidenților zonelor turistice, etc.)</i>, este judicios să fie realizat doar împreună cu modificarea structurii și efectivului-limită a Ministerului Economiei și Infrastructurii, statelor de personal și sarcinilor funcțiilor, capacității în sensul sporirii efectivului-limită desemnat acestui domeniu.</p> <p>Referitor la activitatea turistică în Republica Moldova, menționăm că, mediul de afaceri din domeniul turismului receptor și local a fost descurajat de barierele reglementării în calea inițierii și desfășurării afacerilor în domeniu, de ineficiența activităților de dezvoltare a turismului și de intervenționismul nejustificat al autorității publice din domeniul turismului în activitatea operatorilor privați. Astfel, pentru a remedia situația în domeniul vizat, prin <i>Legea nr.185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative</i>, au fost propuse un șir de amendamente la <i>Legea nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova</i> care urmează a fi considerate în proiectul de lege propus la examinare.</p> <p>La proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>La momentul elaborării și aprobării Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Infrastructurii, s-a stabilit faptul, că elaborarea politicilor în domeniul activității turistice, va fi asigurată de către Direcția politici economice și mediul de afaceri.</p> <p>Or, la stabilirea efectivului-limită al MEI s-a considerat necesitatea optimizărilor structurale în contextul obiectivului specific de raționalizare a structurii administrației publice centrale, inserat în Strategia privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 911 din 25 iulie 2016.</p> <p>La elaborarea proiectului au fost considerate amendamentele inserate în legea modificată, prin intermediul Legii nr.185/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inclusiv a se vedea propunerile reliefate la art.19 (licența agentului economic), ceea ce urma a fi efectuat de fapt prin intermediul Legii nr.185/2017, care abrogă licența în domeniul activității de turism.</p>
--	--	---

	<p>abordat.</p> <p>La pct.4.</p> <p>Cu scopul de a stimula dezvoltarea sectorului turismului până la nivelul unei industrii efective <u>propunem de a exclude un șir de atribuții</u> impropriei autorității administrației publice centrale în domeniul activității turistice prin prisma tendințelor moderne de de-reglementare în sectorul respectiv. În acest context, <u>propunem expunerea pct.4 al proiectului în următoarea redacție:</u></p> <p>„Articolul 6. Atribuțiile Ministerului Economiei și Infrastructurii</p> <p>Ministerul Economiei și Infrastructurii are următoarele atribuții în domeniul turismului:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) elaborează și prezintă Guvernului, spre aprobare, strategia și programele naționale în domeniu; b) coordonează cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu asociațiile obștești din domeniul turismului măsurile privind realizarea strategiei și politicii de stat în domeniul turismului; c) elaborează și prezintă Guvernului, spre aprobare, mecanismele economice de stimulare a dezvoltării turismului și poartă răspundere, în limita competenței sale, pentru implementarea acestora; d) elaborează acte normative în domeniul turismului, armonizate cu normele internaționale; e) monitorizează activitatea turistică în zonele turistice naționale; f) reprezintă interesele statului în domeniul turismului în organismele internaționale și regionale, coordonează și monitorizează colaborarea Republicii Moldova cu Organizația Mondială a Turismului și cu alte organisme internaționale din domeniu în conformitate cu legislația; g) colaborează cu diverse asociații și organizații neguvernamentale în probleme ce țin de domeniul 	<p>respective.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Ceea ce propun autorii avizului sunt de fapt, normele rămase în vigoare conform prevederilor prezentului proiect.</p> <p>Or, redacția proiectului este mai adecvată, reieșind din atribuțiile unui minister de a elabora politici pe domeniul vizat. Mai mult, funcția de monitorizare a activității turistice în zonele turistice naționale, propusă de autorii avizului, este improprie acestui minister.</p> <p>Propunerile reflectate în proiect derivă din necesitatea implementării conceptului de restructurare a administrației publice centrale, cu sperarea certă a funcțiilor de elaborare a politicilor, atribuite ministerelor, de cele privind implementarea acestora, care sunt proprii autorităților administrative din subordinea ministerelor.</p>
--	---	--

		<p>turismului.”.</p> <p>La pct.6. Referitor la art.9 alin.(2) din Legea nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006, suplimentar, propunem de a exclude cuvintele „și monitorizarea” ca fiind improprii Agenției Servicii Publice în conformitate cu Legea nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În acest sens, <u>propunem expunerea pct.6 al proiectului în următoarea redacție:</u> „6. La articolul 9 alineatul (2) sintagma „Ministerul Culturii și Turismului” se substituie cu sintagma „Agenția Servicii Publice”, iar cuvântul „și monitorizarea” se exclude”.</p> <p>Propunere de includere a unui punct nou. Referitor la art.10² alin.(2) lit. b) considerăm inoportună recepționarea de către Ministerul Economiei și Infrastructurii a <i>dărilor de seamă trimestriale privind utilizarea formularelor voucherelor turistice</i> ca fiind improprii activității autorității administrației publice centrale și această funcție urmează a fi delegată organului de control în domeniul respectiv - Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 08 iunie 2012. În acest sens <u>propunem introducerea unui punct nou în următoarea redacție:</u> ”La articolul 10² alineatul (2) litera b) sintagma „Ministerului Culturii și Turismului” se substituie cu sintagma „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.</p> <p>La pct.7. Referitor la prevederile art.13 lit. c) din Legea nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006, considerăm inoportună delegarea</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---	--

Ministerului Economiei și Infrastructurii a obligației de asistență metodologică și informațională în domeniul turismului, deoarece competența dată este nepotrivită autorității administrației publice centrale și urmează a fi delegată unei autorități administrative specializate pe acțiuni de promovare a imaginii Republicii Moldova și a produselor și serviciilor autohtone (de exemplu: MIEPO sau altă autoritate care va deține aceste funcții). Astfel, propunem redactarea pct.7 al proiectului după cum urmează:

„La articolul 13

litera c) sintagma „Ministerului Culturii și Turismului” se substituie cu sintagma „Organizației de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova (MIEPO) și/sau, reieșind din nivelul competențelor funcționale, birourilor de informare turistică litera e) se abrogă”.

La pct.9.

Referitor la modificarea art.18 alin.(2) din Legea nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006, considerăm inoportună excluderea textului „de la entitatea acreditată la nivel internațional sau local”, deoarece această normă a fost introdusă recent, prin Legea nr.185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Principalul motiv a constituit faptul că obținerea certificatului de clasificare a unităților de primire turistică devine un drept al agenților economici care practică activitate de primire turistică și doar pentru unitățile cu mai mult de 10 numere de cazare. Clasificarea unităților vine să demonstreze gradul de confort al serviciilor de primire turistică, adică complexitatea și volumul acestora, ceea ce nicidecum nu poate constitui o

Nu se acceptă.

Conform prevederilor proiectului, autoritatea desemnată în scopul emiterii certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistică este Agenția Servicii Publice.

În context, se impune modificarea art.18 alin.(2) al Legii.

	<p>condiție pentru inițierea unei activități turistice.</p> <p>Astfel, toate structurile de primire turistică doar vor notifica autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu se va desfășura activitatea turistică și autoritatea centrală de turism cu privire la inițierea activității turistice. Autoritatea centrală de turism va asigura ținerea Registrului structurilor de primire turistică.</p> <p>La pct.10. Referitor la art. 18¹ și art.18² din Legea nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006, nu se susține modificarea propusă, deoarece aceasta este neconformă concepției liberalizării activităților în domeniul turismului, iar Agenția Servicii Publice nici nu deține instrumente pentru a verifica respectarea criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică și de a monitoriza activitatea în domeniu dat. În acest sens, <u>pct.10 se va expune în următoarea redacție:</u> ”10. Articolele 18¹ și 18² se abrogă”.</p> <p>La pct.14. Referitor la modificarea propusă pentru art.38 alin.(2) din Legea nr.352-XVI din 24 noiembrie 2006, propunem suplimentar examinarea modificării sintagmei „<i>Ministerul Educației și Tineretului</i>” în conformitate cu prevederile Hotărârii Parlamentului nr.189 din 21 iulie 2017 pentru aprobarea listei ministerelor.</p> <p>La proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova privind abrogarea Decretului Președintelui Republicii</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform prevederilor proiectului, autoritatea desemnată în scopul emiterii certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistică este Agenția Servicii Publice, care, conform competențelor atribuite prin intermediul Hotărârii Guvernului nr.314/2017, are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicilor publice în domeniile prestării serviciilor publice.</p> <p>Se acceptă. Însă remarcăm, că prin intermediul proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, elaborat de CIR, se operează modificări în tot cadrul legal, prin prisma amendării denumirilor ministerelor, în contextul restructurării administrației publice centrale.</p>
--	---	---

		<p>Moldova nr.1967-III din 30 iulie 2004.</p> <p>În conformitate cu Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1967-III din 30 iulie 2004 a fost înființat Centrul Național de Perfecționare a Cadrelor din Industria Turismului. Menționăm că Centrul Național de Perfecționare a Cadrelor din Industria Turismului a fost înregistrat în conformitate cu legislația în vigoare, prin urmare, actul normativ vizat s-a consumat prin executare, producând efecte juridice.</p> <p>Astfel, abrogarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1967-III din 30 iulie 2004 nu va avea nici un efect, în virtutea principiului neretroactivității actelor normative.</p> <p>Concomitent menționăm că, proiectul remis spre avizare nu întrunește scopul relevat în nota informativă. Astfel, în cazul în care se urmărește lichidarea Centrului Național de Perfecționare a Cadrelor din Industria Turismului atunci, urmează a fi elaborat și promovat un proiect cu privire la lichidarea Centrului în cauză.</p> <p>De asemenea, atenționăm asupra faptului că proiectele urmează a fi supuse, în mod obligatoriu, unei expertize anticorupție, în conformitate cu prevederile art.41 alin.(2) al Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Actul normativ prin crearea Centrului Național de Perfecționare a Cadrelor din Industria Turismului este Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1967-III din 30 iulie 2004. Prin urmare, abrogarea acestuia semnifică încetarea existenței respectivului Centru, cu demararea procedurilor de lichidare, conform cadrului normativ.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nota informativă expune motivele și scopul urmărit prin elaborarea prezentelor amendamente, astfel precum dispune art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul a fost remis spre efectuarea expertizei anticorupție.</p>
7.	Agencia Servicii Publice	<p>La pct.6 din proiectul de Lege</p> <p>Modificarea art.9 alin.(2) din Legea nr.352/2006 pune în sarcina Agenției Servicii Publice (ASP) o atribuție (monitorizarea) ce ține de activitatea organelor de control, totodată, potrivit prevederilor art.8 alin.(4) din Legea nr.352/2006 <i>organul respectiv de control este Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței care efectuează controlul în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Sintagma „monitorizarea” a fost exclusă.</p>

	<p>Astfel, se propune de exclus pct.6 din proiectul de lege examinat sau această modificare de adus în concordanță cu prevederile art.8 alin.(4) și art. 23¹ (controlul de stat al activității economice în domeniul turismului) Legea nr.352/2006 și cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreținător.</p> <p>La pct.9 din proiectul de Lege</p> <p>Modificarea art.18 alin.(4) din Legea nr.352/2006 pune în sarcina ASP o funcție ce ține de competența administrației publice centrale de specialitate, ceea ce contravine prevederilor Legii nr.71-XVI din 22.03.2007 cu privire la registre.</p> <p>Potrivit prevederilor art.10 din Legea nr.71/2007 proprietarul registrelor de stat este statul, care determină posesorul, deținătorul registrului, registratorul (subregistratorul). Atribuțiile posesorului, deținătorului, registratorului și ale furnizorului datelor registrului, inclusiv modalitatea de instituire a acestora este determinată de prevederile art.11-15 din Legea cu privire la registre.</p> <p>În conformitate cu prevederile art.11 din această Lege posesorii registrelor de stat <i>sunt autoritățile publice, care sunt obligate:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) să asigure condițiile juridice, organizatorice și financiare pentru crearea și ținerea registrului; b) în cazul ținerii registrului în formă electronică, să organizeze crearea sistemelor informaționale automatizate destinate ținerii registrului; c) <u>să asigure ținerea registrului</u> în conformitate cu regulile de ținere a registrului; d) să asigure înregistrarea obiectelor supuse înregistrării; e) să asigure autenticitatea, plenitudinea și integritatea datelor din registru; f) să asigure securitatea și protecția datelor din registru; g) să asigure tuturor destinatarilor acces la datele din registru în conformitate cu legea și cu regulile de ținere a registrelor. <p>Instituția publică ASP nu este o autoritate publică. Atribuirea</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform prevederilor proiectului, autoritatea desemnată în scopul emiterii certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistică este Agenția Servicii Publice, care, conform competențelor atribuite prin intermediul Hotărârii Guvernului nr.314/2017, are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicilor publice în domeniile prestării serviciilor publice.</p> <p>De altfel, conform aceluiași act normativ citat, crearea, exploatarea și înregistrarea resurselor informaționale de stat, în domeniile vizate, este una din funcțiile Agenției.</p> <p>Mai mult, conform art.18 alin.(4) al Legii amendate, ASP va fi autoritatea care va asigura ținerea Registrului structurilor de primire turistică, ceea nu semnifică că, va fi proprietarul acestora.</p> <p>În virtutea statului ASP, de instituție publică, funcția de posesor al Registrului de primire turistică este întemeiată inclusiv pre stipulările art.11 al Legii nr.71-XVI din 22.03.2007 cu privire la registre.</p> <p>Adițional remarcăm, prin intermediul proiectului Hotărârii Guvernului „Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Investiții” elaborat de CIR, se propune crearea Instituției Publice</p>
--	--	--

către ASP a funcției de "asigurare a finerii Registrului structurilor de primire turistică" contravine prevederilor legale ale art.11 sus - menționat.

Precizăm și faptul că în Legea nr.352/2006 se fac referințe la mai multe registre: *Registrul rezidenților zonelor turistice naționale* (care conține informații privind rezidenții zonelor turistice naționale); *Registrul turismului* (care conține informații din domeniul turismului și despre patrimoniul turistic al țării); înregistrarea rutelor turistice (legea nr.352/2006 nu indică în care Registru se înregistrează aceste rute); *Registrului structurilor de primire turistică* (nu este definit în legea nr.352/2006). Toate informațiile ce țin de domeniul turismului urmează a fi efectuate într-un singur registru – Registrul turismului. Aceste ambiguități din legea nr.352/2006 sunt ca urmare a neexecutării prevederilor art.33 alin.(2) lit. b) din Legea nr.71/2007, potrivit cărora prevederile Legii nr.352/2006 urmau să fie aduse în concordanță cu prevederile Legii cu privire la registre.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.16 din Legea cu privire la registre, Guvernul prin Hotărârea nr.559 din 14 august 2015 a instituit Registrul turismului și a aprobat Conceptul Sistemului informațional automatizat "Registrul turismului". Potrivit prevederilor acestui concept toate înregistrările ce țin de domeniul turismului prevăzute de Legea nr.352/2006, se efectuează doar în Sistemul informațional automatizat "Registrul turismului".

Potrivit prevederilor pct.2 și 3 din această Hotărâre, Agenția Turismului, **în calitate de posesor**, asigură implementarea, funcționarea și dezvoltarea Sistemului informațional automatizat "Registrul turismului", iar Întreprinderea de Stat "Centrul de Telecomunicații Speciale" (CTS), **în calitate de deținător** asigură mentenanța Sistemului informațional automatizat "Registrul turismului" (SIA RT). De asemenea, pct.14 din Conceptul acestui sistem stipulează că: "Deținătorul SIA RT este Întreprinderea de Stat "Centrul de Telecomunicații Speciale", care, în baza

„Agenția de Investiții” în subordinea Guvernului, prin reorganizarea prin fuziune (contopire) a Instituției Publice „Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova” și Agenției Turismului, autoritate administrativă centrală subordonată Guvernului.

Agenția de Investiții este succesorul de drepturi și obligații al Instituției Publice „Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova” și al Agenției Turismului.

Ulterior aprobării proiectului enunțat, vor fi elaborate modificările de rigoare la acele normative, inclusiv la Hotărârea Guvernului nr.559 din 14 august 2015.

		<p>contractelor încheiate cu posesorul SIA RT și în conformitate cu Regulamentul privind modalitatea de ținere a Registrului turismului, va asigura mentenanța acestuia".</p> <p>Asigurarea mentenanței Sistemului informațional automatizat "Registrul turismului" se efectuează în MCloud în conformitate cu prevederile Dispoziției Guvernului nr.21-d din 26.03.2012 (privind găzduirea obligatorie a sistemelor informaționale noi pe platforma tehnologică guvernamentală comună, bazată pe tehnologia "cloud computing") și Hotărârii Guvernului nr.128 din 20.02.2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), inclusiv cu prevederile Regulamentului privind utilizarea și administrarea eficientă a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), aprobat prin această Hotărâre.</p> <p>Mai mult, potrivit prevederilor pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.128 din 20.02.2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), Centrul de Guvernare Electronică (E-Government) este desemnat în calitate de posesor al platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), Întreprinderea de Stat "Centrul de telecomunicații speciale" – în calitate de operator tehnico-tehnologic al platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud).</p> <p>În contextul celor expuse, se propune de exclus pct.9 din proiectul de lege examinat.</p> <p>La pct.10 din proiectul de Lege</p> <p>Modificarea art.18¹ și art.18² din Legea nr.352-XVI din 24.11.2006 pune în seama ASP funcții nespecifice domeniilor de competență prevăzute la pct.7 din statutul Instituției publice "Agenția Servicii Publice", aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.314 din 22.05.2017. Agenția este fondată de Guvern prin Hotărârea sus-numită, în temeiul art.32 din Legea nr.98/2012, iar exercitarea funcției de fondator este delegată Cancelariei de Stat. Atragem atenție la faptul că ASP este creată în scopul prestării serviciilor publice și</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform prevederilor proiectului, autoritatea desemnată în scopul emiterii certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistică este Agenția Servicii Publice, care, conform competențelor atribuite prin intermediul Hotărârii Guvernului nr.314/2017, are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre</p>
--	--	---	---

	<p>implementării Planului de acțiuni privind reforma de modernizare a serviciilor publice pentru anii 2017-2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.966 din 09.08.2016. <i>Planul aprobat nu include domeniul turismului.</i></p> <p>Art.15 alin.(4) din Legea nr.98/2012 prevede cu claritate pentru orice agenție, fără excepții, că: <i>"Guvernul stabilește nomenclatorul serviciilor publice prestate persoanelor fizice și juridice de serviciile de stat subordonate ministerelor, mărimea taxelor la serviciile prestate contra plată, precum și modul și direcțiile de utilizare a mijloacelor speciale după tipurile lor, cu excepția cazurilor în care aceasta ține de competența Parlamentului, în conformitate cu Legea nr.160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător".</i></p> <p>Astfel, potrivit prevederilor Legii nr.160/2011, ASP este doar o autoritate emitentă de acte permissive care fac parte din categoria licențelor și, totodată, este implicată și în acordarea informațiilor din resursele sale informaționale altor autorități emitente de acte permissive.</p> <p><i>CertIFICATELE DE CLASIFICARE A STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ</i> nu intră în categoria actelor permissive.</p> <p>Respectiv, se propune de exclus pct.10 din proiectul de lege examinat.</p> <p>La pct. 12, articolul 29 alin. (6) lit. a) de expus cu următorul cuprins:</p> <p>„a) extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali;”.</p> <p>În concluzie, proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.352-XVI din 24.11.2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova necesită o revizuire conceptuală care să nu contravină principiilor de modernizare a serviciilor publice și să țină cont de competențele și funcțiile deja atribuite prin Hotărârea Guvernului nr.559 din 14.08.2015 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat "Registrul turismului" și Hotărârea Guvernului nr.128 din 20.02.2014</p>	<p>asigurarea implementării politicilor publice în domeniile prestării serviciilor publice.</p> <p>Adițional remarcăm că, conform Art. II al proiectului de lege, Guvernul, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:</p> <p>a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege, ceea ce semnifică modificarea inclusiv a Hotărârii Guvernului nr.314 din 22.05.2017.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali servește doar ca dovadă că, persoană juridică respectivă a fost înregistrată, informație care poate fi verificată de către ASP prin accesarea sistemelor informaționale respective, care, de altfel, sunt la fel în competența ASP.</p> <p>Or, conform art.35 al Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, „Înregistrarea de stat a persoanelor juridice și fizice prevăzute la art.3 se efectuează de către Agenția Servicii Publice prin</p>
--	---	---

		<p>privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud).</p> <p>Totodată, nu susținem afirmația că propunerea vizată nu implică necesitatea majorării numărului efectivului limită al Agenției. Extinderea competenței ASP în domeniul turistic, inevitabil va genera modificarea structurii ASP și infrastructurii TI, va solicita suplimentar resurse umane (<i>specialiști în domeniu</i>), resurse tehnice, resurse financiare, resurse de timp, instruirii/recalificări în domeniu.</p> <p>Având în vedere că pentru implementarea proiectului sunt necesare resurse umane și financiare, considerăm necesar stabilirea unui termen de intrare în vigoare a Legii de cel puțin 3 luni din data publicării.</p>	<p>structurile sale teritoriale.”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Or, la stabilirea efectivului-limită al ASP s-a considerat necesitatea optimizărilor structurale în contextul obiectivului specific de raționalizare a structurii administrației publice centrale, inserat în Strategia privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 911 din 25 iulie 2016.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul nu implică cheltuieli suplimentare, prin urmare inserarea unei perioade tranzitorii nu este necesară.</p>
8	Direcția coordonarea politicilor (Cancelaria de Stat)	<p>1. Propunerile Asociației Patronale a Industriei Turismului (în continuare APIT) sunt elocvente și esențiale pentru buna-desfășurare și evoluția sectorului turistic în condițiile actuale ale Republicii Moldova. Astfel, acestea anticipează într-un fel sau altul, un alt proiect de act normativ - crearea Agenției de Investiții, care urmează a absorbi Agenția Turismului, devenind succesor de drepturi și obligații ale ultimei. La această etapă, considerăm judicios înaintarea propunerilor de referință, după crearea noii Agenții.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La moment, se află în procedură de expertizare juridică proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Investiții”, potrivit căruia se propune reorganizarea, prin absorbție de către Agenția de Investiții, a Agenției Turismului.</p> <p>Prin urmare, odată cu trecerea competenței de elaborare a politicilor în domeniul turismului, către Ministerul Economiei și Infrastructurii, iar a funcției de implementare a respectivelor politici-către Agenția de Investiții, opinăm judicioasă considerarea respectivelor propuneri de către</p>

		<p>2. La momentul actual se impun și se acceptă doar propunerile APIT în partea ce țin de completarea alin. (1) art. 14 al Legii 352/2006 cu:</p> <p>- <i>lit. n) toți agenții economici din industria turistică vor notifica autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu se va desfășura activitatea turistică cu privire la inițierea activității turistice.</i></p> <p>-<i>lit. o) personalul încadrat în industria turistică, cu excepția funcțiilor de jurist, contabil, personalului tehnic și de deservire, este obligat să dețină Certificat de turism sau diplome de studii în domeniul turismului.</i></p> <p>Ținem să menționăm că prin intermediul Legii 185/2017 a fost amendată Legea 352/2006 în contextul abrogării art. 15 "Licențierea activității de turism". Urmare modificărilor produse, deținerea unui alt act administrativ ce ar atesta dreptul agentului economic de a desfășura activitatea turistică Legea 352/2006 expres nu prevede.</p> <p>3. Capitolul VIII "Formarea profesională a cadrelor pentru domeniul turismului" se propune a expune în redacția propusă de APIT.</p> <p>Totodată comunicăm că, perfecționarea profesională a cadrelor din industria turismului, reprezintă un imperativ în ridicarea calității produselor turistice, ce impune elaborarea și oferirea unor programe de studii concepute special pentru agenții economici ai sectorului turistic.</p> <p>Reciclarea, urmare absolvirii cursurilor de perfecționare continuă prevede obținerea unui volum de cunoștințe, capabile să asigure cursanții/audienții cu abilități necesare</p>	<p>autoritățile vizate.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă prin operarea amendamentelor de rigoare în textul art.38 alin.(4) al Legii amendate, care reglementează pregătirea profesională în domeniul turismului.</p>
--	--	--	--

		privind activitatea în domeniul industriei turismului, ridicării nivelului calității produsului turistic national, oferit beneficiarilor.	
9	Ministerul Justiției	<p>Cu privire la proiectul de lege În conținutul pct.1 textul „articolul 10² alineatul (2) litera b),„ necesită a fi exclus, deoarece potrivit pct.7 acest articol suportă modificări.</p> <p>Textul „articolul 13 lit.c),„ urmează a fi exclus, întrucât la pct.8 se propune abrogarea art.13 lit.c) din legea în cauză.</p> <p>La pct.6, precizăm că la schimbarea unui cuvânt/termen din conținutul textului al unui articol ori alineat, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea cuvântului respectiv cu un alt cuvânt. Or, termenul „sintagma,, reprezintă unitatea sintactică stabilă alcătuită din două sau mai multe cuvinte, între care există un raport de subordonare. În acest context, urmează a fi revizuit textul de la pct.6.</p> <p>La pct.9, referitor la propunerea de modificare a art.14 alin.(1) lit.h) menționăm că, în cazul în care un element de structură al actului normativ se expune într-o nouă redacție, potrivit procedurilor tehnice de modificare și completare a actelor normative, dispoziția normativă propriu-zisă se plasează din rând nou, cu indicarea elementului de identificare respectiv. Aceeași observație este valabilă și pentru pct.12 din proiect.</p> <p>În contextul modificărilor propuse, urmează a fi revizuită norma actuală de la art.18 alin.(3) din lege, în conținutul căruia sunt utilizate cuvintele „și autoritatea centrală de turism,,. Din același considerent, necesită a fi revizuit și conținutul art.18¹ aliin.(9).</p> <p>La pct.10, întru corectitudinea redactării, cuvintele „se</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

		<p>abrogă,, necesită a fi substituie cu cuvintele „se exclude,,</p> <p>La pct.15, întru respectarea stilului normativ, cuvintele „se introduce,, urmează a fi substituită cu cuvintele „se completează,,</p> <p>Precizăm că, potrivit uzanțelor normative trimiterile la legile supuse amendamentelor urmează a se efectua cu indicarea legislaturii și a datei adoptării acestora.</p> <p>Proiectul de lege necesită revizuire pentru a fi asigurată unitatea de stil și de terminologie.</p> <p>Referitor la proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova privind abrogarea Decretului Președintelui Republicii Moldov nr.1967 din 30 iulie 2004, comunicăm lipsa obiecțiilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Conform normelor utilizate recent de către legislator, normele de referință la legile amendate se limitează doar la referința privind titlul actului normativ și anul adoptării acestuia.</p> <p>Se acceptă.</p>
10	Centrul Național Anticorupție (Raportul de expertiză anticorupție)	În proiect nu au fost identificați factori de corupție și riscuri de corupție.	

Iurie CIOCAN,
 Director
 Centrul de implementare a Reformelor

Y. Ciocel
 09.02.18